

fatningsforhandlingen, hvis det ærede Medlem og hans Tropper overhovedet blive i Stand dertil, op med Højre og det andet Ting, og saa forbeholder man sig paa et vist givet Tidspunkt at svigte 5te Junigrundloven og slutte Forlig med Højre. Det er det Spil, der saa ofte har været gentaget fra det ærede Medlem og hans Parti, og som nu ogsaa, saa vidt jeg skønner, skal gentages i Grundlovs spørgsmaalet.

Det ærede Medlem slap meget let over min Anke mod hans Sammenkobling. Han sagde nemlig, at Sammenkobling er god, naar det tjener det ærede Medlems og hans Partis Interesser, og den er daarlig, naar den ikke tjener disse Interesser. Det ærede Medlem sagde nu, at Forsøget med den midlertidige Ordning maatte anses for strandet i Fjor, thi Forudsætningen var for det første alle Partiers Tilslutning. Maa jeg derimod sige — og det gælder til Dels ogsaa de ærede Moderate, som have udtalt sig om denne Sag —, at jeg synes ikke, man den Gang havde Ret, eller at man vedblivende har Ret til at stille alle Partiers Tilslutning op som Betingelse for at gaa den midlertidige Vej. Jeg synes, Sagen maa ligge saadan, at enten er den midlertidige Vej grundlovstridig — saaledes som Reformpartiet tidligere mente, men ikke længere mener —, eller ogsaa er den ikke grundlovstridig. Og er man kommen til den Opfattelse, at den ikke er grundlovstridig, og tillige, at det er den letteste Vej — og det maa alle være enige om —, synes jeg ikke, at alle Partiers Tilslutning er nødvendig for at gaa den Vej, saa synes jeg, det er tilstrækkeligt, at der er samlet et Flertal i begge Ting for at gaa den Vej, for saa bliver man i Stand til at gaa den Vej. Men for øvrigt var Stillingen i Fjor, at der fra alle Sider var Tilslutning til dette Forsøg, saa at man vist nok kunde have opnaaet Enighed derom i dette Ting, i alt Fald være samtlige Partiers Ledere gaaede ind paa det. Det afvisende Svar, vi fik fra den konservative Gruppe i Landstinget, var af meget vag Art; det var afgivet uden Forhandling og samtidig med, at et af Højres ledende Blade skrev, at havde Regeringen haft Dristighed til at føre Sagen igennem, vilde denne ikke være strandet.

Det ærede Medlem sagde, at i Fjor var der et politisk Tryk, som ikke findes i Aar, og dette politiske Tryk var, at man maatte have en Ordning af Militærvæsenet. Men jeg maa dertil sige, at i Aar foreligger der et ikke mindre politisk Tryk. Der foreligger dette, at vor parlamentariske Ud-

vikling er ved at blive fuldstændig forandret paa Grund af den uretfærdige Valgkredsordning. Der foreligger det, at selve det parlamentariske System er ved at undergraves og vakle, fordi Folketinget er blevet stærkt gruppet, og fordi Flertallet ikke længere repræsenterer et Flertal i Befolkningen. Det er Ulykken ved selve den parlamentariske Udvikling, og det at faa Parlamentarismen bragt paa ret Køl igen er efter min Mening ikke noget svagere Tryk end at faa Fæstningen opretholdt i 12 $\frac{1}{2}$ Aar.

Jeg har saa nogle Bemærkninger at gøre til Højre. Nu ved jeg ikke rigtigt, hvilket Højre jeg skal henvende mig til. Tidligere var det forholdsvis nemt, men nu maa man dele Højre. Jeg hørte, at den højtærede Indenrigsminister var saa elskværdig at tale om „det store Højre“ og „det lille Højre“. „Det store Højre“ er nu ikke synderlig stort, og „det gamle Højre“ passer heller ikke. Jeg har hørt „det lille Højre“ døbt „det krasse Højre“, man kunde maaske ogsaa kalde det „det haardkogte Højre“, og saa kunde man kalde „det store Højre“ „det bløde Højre“, det moderate Højre, uden at jeg dermed vil have sagt, at alle dets Medlemmer behøve at være bløde. Dertil kommer den Vanskelighed, der ogsaa er stor, at der er nogle, Tyskerne kalde „Hospitanter“, nogle Løsgængere, som det ene Øjeblik høre til det ene Sted, det andet Øjeblik det andet Sted, „vilde“ kalder man dem ogsaa. Dertil hører det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Schack), og jeg kan maaske saa tage ham først. Det ærede Medlem ankede over, at det vilde blive en dyr Fornøjelse at skulle have flere Rigsdagsmænd. Det undrede mig noget at høre det ærede Medlem udtale dette. Her er dog kun Tale om 13 nye Folketingsmænd. Men da der i Sommer var Tale om flere og højere lønnede Officerer, hørte man ikke det ærede Medlem klage over, at det vilde være en dyr Fornøjelse (*K. M. Klausen*: Det var heller ikke nogen Fornøjelse). Nej, det var ikke en Fornøjelse for os, men det var en dyr Fornøjelse for Statskassen. Og det ærede Medlem for 8de Kreds talte om, at Forøgelsen af Antallet neppe vilde forøge Lødheden af Folketinget. Tager man det sidste Valg, blev den socialdemokratiske Gruppe ikke forøget, dens Antal var før og efter Valget 24, men det var Højregruppen, hvis Medlemstal blev forøget som aldrig nogen Sinde før, fra en 13—14 Stykker til 21, og hvis det ærede Medlem har draget sine Slutninger vedrørende Lødig-